

El galliner esvalotat?

written by Jordi Domingo i Garcia-Milà | 1 de setembre de 2017
Des que s'ha fet saber el contingut de la Proposició de Llei de Transitorietat Jurídica i fundacional de la república penso que es pot afirmar que hi ha un cert grau d'esverament o inquietud en l'àmbit sobiranista que, modestament, em sembla injustificat.

La Llei de Transitorietat

Molta gent, especialment a través de les xarxes i altres nuclis de debat, es mostra extraordinàriament crítica en relació amb moltes de les disposicions de la citada proposició de llei. Sembla que "tot estigui dat i beneït" i que la futura República catalana hagi de ser inexorablement el que aquesta proposició de llei diu. I ja tenim el galliner esvalotat. Que si la justícia no pot quedar en mans dels mateixos, com ara sembla que la llei ens diu; que li cal una reforma profunda si la volem realment efectiva, àgil i moderna i la llei no en diu res; que cal garantir la seva efectiva independència i per aquest camí no ho aconseguirem (...). Que si la cooficialitat del castellà no deixa de ser un parany que posa en risc la desaparició del català que tant ens ha costat protegir i defensar (...). Que no hi ha avenços substancials en matèria de drets individuals i col·lectius. Que res no es diu dels Països Catalans. Que no queda reconegut explícitament el dret a l'autodeterminació de l'Aran. Que aquesta no és la Catalunya que havíem somiat (...). I moltes altres.

Val a dir que molts d'aquests arguments (plenament vàlids) i més, hauran de ser mereixedors (sense cap mena de dubte) de tota l'atenció de què siguem capaços per mirar de garantir que els seus fonaments quedin degudament regulats i no es perdin en l'oblit de cap discussió estèril. Val a dir, també, que ara mateix qualsevol ciutadà podria fer una llista de tots els temes i aspectes que haurien de constituir normativament el

nou país i que no figuren –lògicament (s’ha de dir)– en aquesta llei. La llista seria indubtablement llarga.

Tanmateix penso que és bo recordar: (i) que aquesta llei és l’eina jurídica que els partits sobiranistes, i el Govern català, posen damunt la taula per tal de gaudir transitòriament de les mínimes regles del joc bàsiques i imprescindibles per a governar-nos a partir de l’endemà del Sí (si aquest finalment es produeix, tal com desitgem una bona part de la ciutadania); i (ii) que ja vindrà el moment, aconseguit el sí i declarada Catalunya una República de Dret, democràtica i social, de debatre i decidir quin tipus de país i de Constitució volem.

Eines per al debat

Tal vegada algú podria preguntar com és possible que Constituïm, precursor d’un dels debats constitucionals mitjançant la redacció d’una proposta de constitució, amb més de 3.500 aportacions ciutadanes (que podeu consultar a constituim.cat), ara demani “*keep calm*” quan es posen els fonaments indispensables d’allò que haurà de ser la futura República catalana (recordeu el caràcter també “fundacional” de la llei).

La resposta és senzilla. **Constituïm** ha cregut sempre que la ciutadania catalana era molt madura i que podia, des del primer moment i sense cap mena de por ni tabú, reflexionar i debatre obertament sobre els grans temes que ens afecten, individualment i col·lectivament, el nostre dia a dia: drets i deures; llengua; ensenyament; cultura; sanitat; religió; seguretat i defensa; ecologia i sostenibilitat; representació democràtica; transparència; corrupció, etcètera. És més, va sostenir–i sosté– que era del tot necessari disposar d’un projecte negre sobre blanc per tal que tothom pogués gaudir d’arguments suficients i de la visió efectiva del nou país que entre tots (els del sí; els del no; els indecisos i els de l’abstenció) haurem d’anar configurant i compartint.

I així ho hem fet amb la proposta escrita d'un projecte de constitució (lliurat a la Presidenta del Parlament el maig del 2016) i en més d'un centenar d'actes a escala nacional i internacional, on l'interès a debatre i la maduresa de la ciutadania han quedat a bastament demostrats. I on l'"ara no toca" ha quedat, amb tot el respecte, en evidència.

No som dubtosos, per tant, de ser passius en l'anàlisi de propostes i en la formulació activa d'alternatives per a la discussió oberta i generosa. La discrepància i la crítica fonamentades sempre són enriquidores. Per això hem propugnat els debats que hem celebrat (i seguirem celebrant) allà on ens demanin. Però això no vol dir que hàgim de posar el carro davant dels bous.

El sí al referèndum, element essencial

Ara és el moment del referèndum i de guanyar-lo. I el govern, i els grups parlamentaris sobiranistes, tenen l'obligació de tenir previst l'endemà del sí. Han de garantir-nos que si el sí reïx hauran pres les mesures adients per a seguir el nostre camí. I aquesta llei (que té indubtablement encerts i desencerts, com totes les que es fan i desfan) és l'eina que han considerat adequada per a garantir-nos el procés constituent que tots necessitem i que ens donarà un nou Parlament i la Constitució que la majoria desitgi.

La Llei de Transitorietat és doncs—tal com el seu nom indica—la regulació efectiva d'un període transitori. El període on les nostres institucions, gràcies al sí majoritari al referèndum d'autodeterminació, seran sobiranes i hauran de defensar i protegir la nostra desconexió de la realitat política i institucional d'Espanya.

Penseu que la llei (així queda expressament estipulat) només entrarà en vigor si el referèndum de l'1 d'octubre el guanya el sobiranisme. I serà llavors quan tots hi haurem de dir la nostra. A les eleccions constituents i al procés per a

l'elaboració de la Constitució del nostre país.

Perseverar i persistir, més confiança plena

Els més de 3.500 ciutadans que hem participat en l'elaboració del projecte **Constituïm** hem dit la nostra amb relació a un text constitucional. Des del primer dia som conscients, i així ho hem manifestat reiteradament, que el projecte és una mera eina de reflexió i de debat que –fins i tot– conté propostes que mai no haurien d'anar en una constitució. Les hem incorporades conscientment perquè són elements i motius de preocupació que la massa crítica d'aquests 3.500 ciutadans han expressat majoritàriament. També conté idees innovadores que han estat ja assumides en alguna de les lleis o iniciatives dels últims mesos. Però tot això no té, ara, cap mena d'importància. Els qui l'heu llegit haureu constatat –això sí– que hem posat a debat un text per a un país clarament transversal, inclusiu i radicalment democràtic. El que finalment sigui ho haurem de decidir tots plegats directament i a través dels nostres parlamentaris electes.

De moment, hem de mantenir–tal com hem fet– la nostra confiança plena en els partits sobiranistes. Els nostres parlamentaris, i el Govern, han de sentir el nostre alè de suport al clatell. Són humans i poden sentir por o tremolar-los les cames. És legítim. Però el que no els pot faltar mai, en aquesta fase, és la nostra confiança i el ple suport. Aquesta és la nostra garantia per a reeixir. Perseverar i persistir és la clau de volta i en aquest moment no els podem fallar amb un esverament o inquietud injustificada que no té, a parer meu, cap mena de sentit. L'1 d'octubre no s'acaba la feina. Ben al contrari, en comença una altra d'apassionant: aconseguir entre tots que la nostra República sigui tal com l'hem somiada. Conseqüentment, ja hi haurà temps i oportunitats perquè cada un de nosaltres reiterem i decidim quin país volem, així com exigir als nostres polítics que la participació ciutadana no sigui una mera entelèquia (o un artifici per a quedar bé) sinó la seva resposta compromesa a

la ferma voluntat de participació i implicació de la ciutadania. L'impuls el portem i les forces hi són. Ara, però, es tracta de passar la tanca darrera del referèndum (que no ens ho posaran gens fàcil). Som-hi.

Així és tal com ho veig.